

Ledare – SocialPolitik nr 4 2016

LEDARE: Inlåsnig förr och nu

När jag var barn fick min lågstadielklass göra ett studiebesök på Östersunds läns cellfängelse, som det hette. Det var en annorlunda värld att stiga in i för ett barn. En hundra år gammal byggnad där det såg ut precis som i amerikanska fängelsefilmer: högt i tak, en ljusgård i mitten och loftgångar längs väggarna. Kolla in bilden på sidan 44.

Fängelset revs 1970 för att ge plats åt nya sjukhusbyggnader. Den siste fången hade dömts till tre månader för att ha stulit sprit från en olycksbroder. Han satt där ensam mot slutet, skötte sig själv, sopade golven och fick mat från en restaurang.

Idag är det en annan tid. Mycket har förändrats inom kriminalvården. Ingen döms längre till fängelse för att ha stulit sprit. Elektronisk fotboja har ersatt inlåsnig för många korttidsdömda. Samtidigt har det blivit mycket hårdare för långtidsdömda. Och när det skrivs om kriminalvård i media är det oftast om just dem – de grovt kriminella som begår de spektakulära brotten. Sällan om de vanliga småbrottslingarna. Forskaren Roddy Nilsson ger oss en överblick över ett sekels kriminalpolitik.

Vi berättar om hur barn häktas och sitter isolerade länge med restriktioner – något som Sverige fått kritik för i många år.

De före detta kriminellas organisationer KRIS och X-cons anser att det händer för lite inom kriminalvården och vill att den reformeras.

Vi berättar också om dem som försöker bryta isolering och tristess för häktade. Som Margita Persson med sin skaparverkstad och Gerd Aurell som har målat konst på häktets väggar. Och vi har intervjuat före detta Norrmalmstorgsrånaren Janne Olsson som nu lever ett helt annat liv.

Birgitta Göransson som en gång var med och startade SocialPolitik berättar om sitt långa yrkesliv inom kriminalvården.

Som vanligt skriver vi också om mycket annat, om samisk psykiatri och om vad internationella forskare anser om den svenska vanvårdsprocessen.

Vanvård för barn och unga i samhällets vård är en fråga vi inte släpper!

Helena Östlund